Άγιοι της Εκκλησίας των Πατρών: Προσέγγιση στην τοπική Αγιολογία (Παναγιώτης Σ. Μαρτίνης, Δρ. Θ.)

Categories : ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΕΣ

Date : 13 Ιανουαρίου, 2010

Συγγραφέας: **Παναγιώτης Μαρτίνης,** Διδάκτωρ Θεολογίας – τ. Σχολικός Σύμβουλος, Αρχων Ιερομνήμων της Αγίας και Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας.

Πρόλογος - Επιμέλεια: π. **Νικοδήμου Μπαρούση,** Αρχιμανδρίτου Ι. Μονής Χρυσοποδαριτίσσης Πατρών

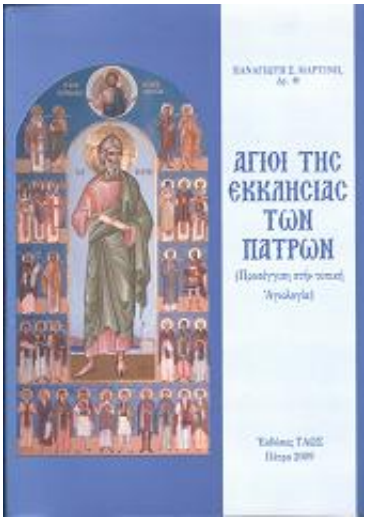

σελίδες: 296

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΤΑΩΣ"
Παντανάσσης 61, 262 21 ΠΑΤΡΑ
Τηλ.: 2610 274802

Διαβάστε τον πρόλογο του βιβλίου από τον Αρχιμ. Νικόδημο Μπαρούση πατώντας εδώ

1η ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ:

Οι εκδόσεις “ΤΑΩΣ”, εκπροσωπούμενες από τον Αναστάσιο Κ. Κωστόπουλο, δ/ντή του βιβλιοπωλείου “ΖΩΗ”, στο μακρύ κατάλογο των βιβλίων καταξιωμένων συγγραφέων, όπως του μακαριστού π. Χριστοδούλου Φάσσου, του π. Ιακώβου Λιαρομμάτη, του π. Παναγιώτη Ρόδη κ.ά., που έχουν φέρει στο φως της δημοσιότητας, πρόσθεσαν πρόσφατα και το νέο πόνημα του Δρ. της Θεολογίας, επίτιμου σχολικού συμβούλου και άρχοντος ιερομνήμονα του Οικουμενικού Πατριαρχείου Παναγιώτη Σ. Μαρτίνη, με τίτλο “Άγιοι της Εκκλησίας των Πατρών” (προσέγγιση στην τοπική αγιολογία), με επιμέλεια του αρχιμανδρίτη π. Νικοδήμου Μπαρούση, ηγουμένου της Ι. Μονής Χρυσοποδαρίτισσας Πατρών. Το βιβλίο ο σ. αφιερώνει στα δύο εγγονάκια του Αγνή και Παναγιώτη. Πρόκειται για μια καλαίσθητη και επιμελημένη έκδοση τοπικού αγιολογικού ενδιαφέροντος που έρχεται να προστεθεί στα άλλα βιβλία του συγγραφέα με παρεμφερές περιεχόμενο.
Ο κ. Μαρτίνης στο βιβλίο του με τον προαναφερθέντα τίτλο παρουσιάζει ένα μικρό Συναξάρι 18 Αγίων που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την τοπική Εκκλησία των Πατρών. Είναι μια προσπάθεια συνολικής παρουσίασης στο αγιόφιλο κοινό της περιοχής “πλειάδας αρτιφανών αστέρων, θείου χορού Αποστόλων, Μαρτύρων, Ιεραρχών και Οσίων”, "Χριστώνυμου συλλόγου” ανδρών, γυναικών και παιδιών, που καταύγασαν τη γη της Αχαΐας και δραστηριοποιήθηκαν στα όρια της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών από την εποχή του Πρωτόκλητου μαθητή του Κυρίου μέχρι τις μέρες μας. Πρόκειται για μια αξιόλογη αντικειμενική και εκλαϊκευμένη εργασία με επιστημονικές αξιώσεις.
Γνώστης του τρέχοντος προβληματισμού τη σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας γύρω από αγιολογικά θέματα ο κ. Μαρτίνης σπεύδει, μέσω του βιβλίου του, να δώσει απαντήσεις σ' αυτά με υψηλό αίσθημα ευθύνης και ειλικρίνειας.
Το βιβλίο του ο σ. το χωρίζει, για μεθοδολογικούς λόγους, σε δύο μέρη: Το πρώτο αναφέρεται στους τοπικούς αγίους, οι οποίοι διακρίνονται: α) Σε μάρτυρες της πρωτοχριστιανικής εκκλησίας, με πρώτο τον απόστολο Ανδρέα και επόμενους τους μιμητές του άγιο Ηρωδίωνα, απόστολο Σωσίπατρο, άγιο Αρτέμιο κ.λπ. β) Σε νεομάρτυρες, εκφραστές της χριστιανικής και εθνικής αυτογνωσίας του υπόδουλου γένους (οσιομάρτυς αγία Ολυμπία, Νεομάρτυς Ζαχαρίας, παιδομάρτυρες

Χριστόδουλος και Αναστασία κ.λπ.). Και γ) σε λοιπούς αγίους, οσίους και αθλητές της ερήμου που μετέχουν με το μαρτύριο της "Συνειδήσεως" στο μαρτύριο των πρώτων χριστιανών εφευρίσκοντας τρόπους σκληρής και ακραίας ασκήσεως. Τέτοιοι ασκητές που περιλαμβάνονται στο τοπικό αγιολόγιο είναι οι Ιταλοέλληνες άγιοι Ηλίας ο Σπηλαιώτης και Αθανάσιος ο Κατάνης, ο Δανιήλ "ο εν τω Κάστρω των Πατρών", ο Όσιος Ιωακείμ Νοτενών κ.λπ.
Το δεύτερο μέρος του βιβλίου είναι αφιερωμένο στους αγίους που έχουν έμμεση σχέση με την εκκλησία των Πατρών. Πρόκειται για αγίους που κατάγονται από την Αχαΐα και έζησαν ή μαρτύρησαν αλλού, όπως ο άγιος Μύρων και ο Ασχόλιος, επίσκοπος Θεσ/κης ή ήλθαν από άλλα μέρη και κήρυξαν στους "Πατρείς", όπως οι θεσσαλονικείς άγιοι Συμεών και Θεόδωρος (40ς αι.), ιδρυτές της Ιεράς Μονής Μεγάλου Σπηλαίου κ.ά.
Το βιβλίο κατακλείεται με παράρτημα που περιέχει την Ασματική Ακολουθία και Παράκληση "Των εν Πάτραις Τιμωμένων Αγίων", ποιηθείσα από το μακαριστό Μητροπολίτη Πατρών κυρό Νικόδημο (Βαλληνδρά), η οποία ψάλλεται "τη Κυριακή προ της εορτής του Αγίου Ανδρέου", καθόσον όλοι αυτοί οι άγιοι υπήρξαν "μιμητές" και "θρέμματα" του Πρωτοκλήτου, εργάτες του Ευαγγελίου και θεράποντες του Κυρίου, που "κάλλυναν" την Αχαΐα "ρύθροις των αιμάτων αυτών και βίου αγιότητι".
Το βιβλίο του συναδέλφου κοσμείται στο εξώφυλλο με πολυπρόσωπη εικόνα των αγίων της Εκκλησίας των Πατρών, το κέντρο της οποίας κατέχει ο πρωτόκλητος μαθητής του Κυρίου Ανδρέας. Το δε εσωτερικό του διανθίζεται με τις εικόνες όλων των αγίων, που αναφέρονται στο βιβλίο, οι οποίες προέρχονται από ιερούς ναούς και μοναστήρια της περιοχής, καθώς και από το Άγιο όρος, την Άρτα, την Κέρκυρα κ.λπ.
Και το νέο βιβλίο του κ. Μαρτίνη είναι εύληπτο, περιεκτικό και ευανάγνωστο. Συνδυάζει πληρότητα επιστημονική και οικοδομή πνευματική. Από τις σελίδες του αναδύεται "οσμή ευωδίας πνευματικής" και επιβεβαιώνεται για άλλη μια φορά η αλήθεια ότι η Εκκλησία του Χριστού σε όλους τους τόπους και σε όλες τις εποχές είναι εργαστήρι αγιότητας και κιβωτός σωτηρίας. Αξίζει να μελετηθεί.

Παναγιώτης Θ. Παπαθεοδώρου
Θεολόγος - πρ. Δ/ντης Β/θμιας Εκπ/σης

(Από την εφημερίδα "Πελοπόννησος")

2η ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ:

Κυκλοφορήθηκε από τις Εκδόσεις "Ταώς" τού Τάσου Κωστόπουλου το νέο βιβλίο τού συμπολίτου θεολόγου και Άρχοντος Ιερομνήμονος τού Οικουμενικού Πατριαρχείου κ.

Παναγιώτη Μαρτίνη που αναφέρεται στην τοπική Αγιολογία και φέρει τον τίτλο “Άγιοι της Εκκλησίας των Πατρών”.
Είναι μια σπουδαία μελέτη, που έλειπε από την αχαϊκή και την ευρύτερη εκκλησιαστική βιβλιογραφία, η οποία περιλαμβάνει τον βίο και την δράση όλων των Αγίων που κατάγονταν από την Πάτρα και την αχαϊκή γη. Στις σελίδες του μετά χείρας αποκτήματος καταχωρίζονται και οι γνωστοί και οι άγνωστοι Άγιοι που κατάγονται ή έδρασαν στην περιοχή μας, αλλά και κάποιοι οι οποίοι έχουν καθιερωθεί από την παράδοση, χωρίς ακόμη να έχει πλήρως αποφανθεί η επιστήμη και η θεολογία. Και μόνον από αυτής της πλευράς η εργασία του κ. Μαρτίνη είναι μία σπουδαία συνεισφορά στην μελέτη της τοπικής αγιολογίας και μια πολύτιμη παρακαταθήκη για το μέλλον. Επιμελητής του έργου είναι ο λόγιος Αρχιμανδρίτης της ι. Μονής Χρυσοποδαριτίσσης π. Νικόδημος Μπαρούσης, ο οποίος σημειώνει χαρακτηριστικά: “Η παρούσα μελέτη, δίχως να αφίσταται της ευσεβείας, προσλαμβάνει κυρίως χαρακτήρα απολογητικόν της αυθεντικότητος των Αγίων εκείνων οι οποίοι σχετίζονται μετά τής σημερινής δικαιοδοσίας της Μητροπόλεως των Πατρών. Είναι μία μελέτη απαραίτητος προς επίρρωσιν της βεβαιότητος και διασφάλισιν της διδασκαλίας της αμωμήτου πίστεώς μας, μέρος τής οποίας ασφαλώς είναι και η τιμή των Αγίων. Είναι μία σοβαρά έρευνα, η οποία σπεύδει να υπενθυμίση Αγίους της Εκκλησιαστικής Επαρχίας των Πατρών εν πολλοίς λησμονημένους, ενώ παραλλήλως έρχεται να προβληματίση τους “δοκούντας στύλους είναι” τής Εκκλησίας περί της θέσεως. όπου καλούνται να λάβουν, εφ' όσον ο συγγραφεύς, εκτός των γνωστών Αγίων, παρουσιάζει και άλλους έχοντας μεν, κατ’ αυτόν, τα τεκμήρια της αγιότητος. στερουμένους δε έως της σήμερον της κανονικής τιμής των Αγίων”.

Στέφανος Σκαρπέλος

(Από την εφημερίδα "ΓΝΩΜΗ")

(Πηγή ηλ. κειμένων των κριτικών: anastasiosk.blogspot.com)